EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 27.7.2017
COM(2017) 390 final

2017/0168 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

sõlmida Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vaheline leping, millega muudetakse Euroopa Ühenduse ja Seišelli Vabariigi vahelist lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevat lepingut

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

26. juuni 2013. aasta määrusega (EL) nr 610/2013[1] (edaspidi „Schengeni piirieeskirjade muudatus“) muudeti Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni[2], määrust (EÜ) nr 562/2006[3] (Schengeni piirieeskirjad) ja määrust (EÜ) nr 810/2009[4] (viisaeeskiri) ning määratleti muu hulgas uuesti kolmandate riikide kodanike Schengeni alal „lühiajalise viibimise“ mõiste. Alates 18. oktoobrist 2013 on Schengeni alale lühiajaliselt reisida kavatsevate kolmandate riikide kodanikel lubatud seal maksimaalset viibida 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul, olenemata sellest, kas neil on viisat vaja või mitte. Erinevalt kuni 18. oktoobrini 2013 kehtinud määratlusest (kolm kuud kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul alates esmakordse sisenemise kuupäevast), on uus määratlus täpsem, sest kestust väljendatakse kuude asemel päevades. Lisaks sellele on termin „alates esmakordse sisenemise kuupäevast“ määratlusest välja jäetud, sest see tekitas palju segadust ja küsimusi.

Schengeni piirieeskirjade muudatusega tehti ELi viisa- ja piiridealasesse õigustikku (st Schengeni lepingu rakendamise konventsioon, Schengeni piirieeskirjad, viisaeeskiri ja määrus (EÜ) nr 539/2001[5]) kõik vajalikud muudatused. Lühiajalise viibimise määratlus on aga sätestatud ka Euroopa Liidu poolt sõlmitud rahvusvahelistes lepingutes. Antigua ja Barbuda,[6] Bahama Ühenduse,[7] Barbadose,[8] Brasiilia,[9] Mauritiuse,[10] Saint Kittsi ja Nevise[11] ning Seišellidega[12] sõlmitud viisanõudest loobumist käsitlevates lepingutes osutatakse viisavaba viibimise määratlemisel siiani vanale määratlusele („kolm kuud kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul, mille algust arvestatakse alates esmakordse sisenemise kuupäevast“[13]).

Komisjon võttis 16. juulil 2014 vastu soovituse nõukogu otsuse kohta, millega lubatakse alustada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja eespool nimetatud riikide vaheliste lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevate lepingute muutmiseks[14]. Nõukogu võttis kõnealuse otsuse vastu 9. oktoobril 2014[15]. Eesmärk oli rakendada nende seitsme riigi suhtes Schengeni piirieeskirjade muudatuses sätestatud lühiajalise viibimise uut määratlust. Lisaks sellele on lühiajalist viibimist, mida viisanõudest loobumist käsitlevates lepingutes määratletakse *kuude* asemel *päevades*, elektrooniliste/IT-vahenditega lihtsam kontrollida ja arvestada ning selline

---

1 ELT L 182, 29.6.2013, lk 1.
2 EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19.
3 ELT L 105, 13.4.2006, lk 1.
4 ELT L 243, 15.9.2009, lk 1.
5 EÜT L 81, 21.3.2001, lk 1.
6 ELT L 169, 30.6.2009, lk 3.
7 ELT L 169, 30.6.2009, lk 24.
8 ELT L 169, 30.6.2009, lk 10.
9 Brasiiliaga sõlmis EL kaks lepingut. Esimene leping käsitles tavapassi kasutajaid (ELT L 255, 21.9.2012, lk 4) ning teine leping eraldi diplomaatilise, teenistus- ja ametipassi kasutajaid (ELT L 66, 12.3.2011, lk 2).
10 ELT L 169, 30.6.2009, lk 17.
11 ELT L 169, 30.6.2009, lk 38.
12 ELT L 169, 30.6.2009, lk 31.
13 Vt lepingutes „Eesmärk“ ja „Riigis viibimise kestus“.
14 COM(2014) 468 final.
15 Nõukogu otsus, millega volitatakse komisjoni alustama läbirääkimisi Euroopa Liidu/Ühenduse ning Antigua ja Barbuda, Bahama Ühenduse, Barbadose, Brasiilia Liitvabariigi, Mauritiuse Vabariigi, Saint Kittsi ja Nevise Föderatsiooni ning Seišelli Vabariigi vahel sõlmitud lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevate lepingute muutmiseks; vastu võetud nõukogus 9. oktoobril 2014.

määratlus on seega tsentraliseeritud piirihaldussüsteemide (nt kavandatav riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem[16]) jaoks sobilikum.

Pärast nõukogult volituste saamist alustas komisjon seitsme riigiga (Antigua ja Barbuda, Bahama Ühendus, Barbados, Brasiilia, Mauritius, Saint Kitts ja Nevis ning Seišellid) läbirääkimisi viisanõudest loobumist käsitlevate lepingute muutmiseks.

Läbirääkimised Seišellidega viidi edukalt lõpule muutmislepingu parafeerimisega 15. juulil 2016. Mõlemad lepinguosalised nõustusid võtma „lühiajalise viibimise“ uue määratluse kasutusele kogu ELi ja Seišelli Vabariigi vahelise viisanõudest loobumist käsitleva lepingu ulatuses. Lisaks sellele muudeti lepingus mõningaid tehnilisi üksikasju (vt allpool), kuid kõik need muudatused on reisija seisukohast väheolulised.

Ühendkuningriigi ja Iirimaa eriseisundit on kajastatud lepingu preambulis.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Lepingu kohaselt peavad mõlemad lepinguosalised selle kooskõlas oma vastavate menetlustega heaks kiitma. Liidu poolel on selleks vaja nõukogu otsust lepingu allkirjastamise ja sõlmimise kohta.

Käesolev ettepanek esitatakse nõukogule, et ta annaks volitused sõlmida leping, millega muudetakse Euroopa Ühenduse ja Seišelli Vabariigi vahelist lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevat lepingut.

Võttes üle Schengeni piirieeskirjade muudatuses sätestatud lühiajalise viibimise uue määratluse, millega antakse „lühiajalise viibimise“ sõnaselge tõlgendus, tagatakse lepinguga liikmesriikide vahel õiguslik sidusus ja ühtlustamine.

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 77 lõike 2 punkt a koostoimes artikliga 218.

Liidul ei ole õigust muuta viisanõudest loobumist käsitlevaid lepinguid, mis seoksid Schengeni *acquis*’ ja sealhulgas ühise viisapoliitika rakendamisega assotsieerunud nelja riiki. Ühtlustatud lähenemisviisi ja Schengeni alal lubatud viibimise kestust käsitlevate sätete rakendamise tagamiseks on lepingule lisatud ühisdeklaratsioon, milles kinnitatakse ühelt poolt Seišelli Vabariigi ning teiselt poolt Islandi, Liechtensteini, Norra ja Šveitsi soovi muuta vastavalt kehtivaid kahepoolseid viisanõudest loobumist käsitlevaid lepinguid.

Lisatud ettepanek on õiguslik vahend lepingu sõlmimiseks. Nõukogu teeb oma otsuse pärast lepingu allakirjutamist kvalifitseeritud häälteenamusega liidu nimel nõukogu eesistuja määratud isiku vahendusel ning pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Kui üks rahvusvahelise lepingu pooltest on Euroopa Liit, siis ei saa sellise lepingu muudatusi liikmesriigid ise õiguslikult rakendada. Viisanõudest loobumist käsitleva lepingu Seišellidega on sõlminud Euroopa Liit. Seega on vaja liidu tasandi meedet.

Lisaks sellele mõjutaks see, kui viisanõudest loobumist käsitlevaid lepinguid sõlmiksid liikmesriigid, liidu viisaõigustikku (ELi toimimise lepingu artikli 3 lõige 2).

[16] COM(2016) 194 final.

- **Proportsionaalsus**

Käesolev ettepanek ei lähe kaugemale seatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust ehk Seišellide ja liidu vahel kehtiva viisanõudest loobumist käsitleva lepingu muutmisest.

3. MÕJU EELARVELE

Ettepanekuga ei kaasne ELi eelarvele lisakulusid.

4. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Nõukogu võttis 9. oktoobril 2014 vastu läbirääkimisjuhised, millega volitati komisjoni alustama Seišelli Vabariigiga läbirääkimisi kahe osapoole vahelise viisanõudest loobumist käsitleva lepingu muutmiseks. Liikmesriike teavitati läbirääkimiste kulgemisest viisatöörühma koosolekutel.

5. MUU TEAVE

- **Läbirääkimiste tulemus**

Komisjon on seisukohal, et nõukogu läbirääkimisjuhistega seatud eesmärgid on saavutatud ja lepingu eelnõu on liidule vastuvõetav.

Lepingu eelnõu lõpliku sisu võib kokku võtta alljärgnevalt.

a. Viibimise kestus

Lepinguga nähakse Euroopa Liidu Seišellide kodanikele ette võimalus reisida viisavabalt teise lepinguosalise territooriumile kuni 90 päevaks mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul (varem kuni kolmeks kuuks kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul alates esmakordse sisenemise kuupäevast). Uut määratlust kohaldatakse kogu Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevas lepingus.

b. Lõppsätted – lepingu täitmise peatamine (artikli 8 lõige 4)

Lepinguga muudetakse artikli 8 lõike 4 viimast lauset järgmiselt: „Käesoleva lepingu täitmise peatanud lepinguosaline teatab viivitamata teisele lepinguosalisele, kui käesoleva lepingu täitmise peatamise põhjused on kõrvaldatud, ja lõpetab lepingu täitmise peatamise.“ Praegusele tekstile sõnade „ja lõpetab lepingu täitmise peatamise“ lisamine tähendab muudetud lepingu kohaselt, et viisanõudest loobumise peatamine lõpetatakse, kui peatamise esile kutsunud põhjused on kõrvaldatud. Selle muudatusega ühtlustatakse Seišelli Vabariigiga sõlmitud viisanõudest loobumist käsitleva lepingu sõnastus kõigi teiste liidu poolt 2015. ja 2016. aastal allkirjastatud viisanõudest loobumist käsitlevate lepingute sõnastusega. 14. juunil 2016 konsulteeriti kõnealuse muudatuse osas viisatöörühmaga ning ükski liikmesriik vastuväiteid ei esitanud.

c. *Ühenduse* asendamine *liiduga*

Alates Lissaboni lepingu jõustumisest 1. detsembril 2009 on ainult Euroopa Liidul juriidilise isiku staatus. Siiski on „Euroopa Ühendus“ sätestatud rahvusvahelistes lepingutes, mis jõustusid enne Lissaboni lepingut. Nii on see ka Euroopa Ühenduse ja Seišelli Vabariigi

vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu puhul. Muutmislepinguga asendatakse seetõttu *ühendus* kogu viisanõudest loobumist käsitleva lepingu ulatuses *liiduga*.

d. Ühisdeklaratsioonid

Lepingule lisatakse kaks ühisdeklaratsiooni:

- ühisdeklaratsioon, milles tõlgendatakse 90-päevast ajavahemikku mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul ning

- ühisdeklaratsioon Islandi, Liechtensteini, Norra ja Šveitsi kohta.

e. Jõustumine

Leping jõustub selle kuuenda kuu esimesel päeval, mis järgneb kuupäevale, mil viimane lepinguosaline teatab teisele lepinguosalisele, et ratifitseerimine on lõpule viidud. Õiguskindluse tagamiseks ning võimaldamaks reisijatel seadusest aru saada ja seda täita, on vajalik kehtestada piisavalt pikk üleminekuperiood. Pärast lepingu ratifitseerimist võimaldab kuuekuuline periood reisijatel lõpetada lühiajalised viibimised, mida arvestatakse veel täielikult vana määratluse alusel. Seejärel jõustub uus lühiajalise viibimise määratlus ning selle 180-päevane tagasiulatuv viiteperiood.

Muutmisleping teisi Euroopa Ühenduse ja Seišelli Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu sätteid, sealhulgas territoriaalset kohaldamisala ei mõjuta.

6. KOKKUVÕTE

Eespool esitatut silmas pidades teeb komisjon nõukogule ettepaneku kiita pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist heaks Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vaheline leping, millega muudetakse Euroopa Ühenduse ja Seišelli Vabariigi vahelist lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevat lepingut.

2017/0168 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

sõlmida Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vaheline leping, millega muudetakse Euroopa Ühenduse ja Seišelli Vabariigi vahelist lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevat lepingut

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti a koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktiga v,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut[17]

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu sõlmis 30. novembri 2009. aasta otsusega Euroopa Ühenduse ja Seišelli Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu. Lepinguga nähakse Euroopa Liidu ja Seišellide kodanikele ette võimalus reisida viisavabalt teise lepinguosalise territooriumile „kuni kolmeks kuuks kuue kuu pikkuse ajavahemiku jooksul“.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 610/2013[18] tehti liidu viisa- ja piiridealasesse õigustikku horisontaalsed muudatused ning määratleti lühiajalise viibimisena kuni 90-päevast viibimist mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

(3) Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vahelisse lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevasse lepingusse tuleb liidu lühiajalise viisarežiimiga täieliku kooskõla saavutamiseks inkorporeerida kõnealune uus määratlus.

(4) Komisjon on pidanud liidu nimel Seišelli Vabariigiga läbirääkimisi lepingu üle, millega muudetakse Euroopa Ühenduse ja Seišelli Vabariigi vahelist lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevat lepingut (edaspidi „leping“).

(5) Kooskõlas nõukogu otsusega (EL) 2017/[…] on lepingule alla kirjutatud.

(6) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ[19]. Seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

---

17 Nõusolek anti [...].

18 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 610/2013, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieeskirjad), Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni, nõukogu määrusi (EÜ) nr 1683/95 ja (EÜ) nr 539/2001 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008 ja (EÜ) nr 810/2009 (ELT L 182, 29.6.2013, lk 1).

19 Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*’ sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

(7) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ[20]. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

(8) Leping tuleks seetõttu heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vaheline leping, millega muudetakse Euroopa Ühenduse ja Seišelli Vabariigi vahelist lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevat lepingut (edaspidi „leping"), kiidetakse liidu nimel heaks.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja esitab liidu nimel lepingu artiklis 2 sätestatud teate[21].

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

[20] Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

[21] Nõukogu peasekretariaat avaldab lepingu jõustumise kuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*.